CCI అప్రూవల్: అదానీ పవర్ ద్వారా GVK ఎనర్జీ లిమిటెడ్ కొనుగోలు

నేపథ్యం:

భారత పోటీ కమిషన్ (Competition Commission of India - CCI), 'అదానీ పవర్ లిమిటెడ్' (Acquirer) 'GVK ఎనర్జీ లిమిటెడ్' (Target) యొక్క **100% వాటాను** మరియు నియంత్రణను స్వాధీనం చేసుకోవడానికి ఆమోదం తెలిపింది.

ముఖ్యమైన అంశాలు (EXAM POINTS):

- **లావాదేవీ స్వభావం:** ఇది **ఇన్సాల్వెన్సీ అండ్ బ్యాంక్రప్సీ కోడ్ (IBC), 2016** కింద ప్రారంభమైన కార్పొరేట్ ఇన్సాల్వెన్సీ రిజల్యూషన్ ప్రాసెస్ (CIRP)లో భాగంగా జరిగిన కొనుగోలు.
- **కొనుగోలుదారు (Acquirer):** అదానీ పవర్ లిమిటెడ్. ఇది భారతదేశంలో అతిపెద్ద ప్రైవేట్ థర్మల్ పవర్ ఉత్పత్తిదారు.
- **లక్షిత సంస్థ (Target):** GVK ఎనర్జీ లిమిటెడ్ (GVK పవర్ అండ్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లిమిటెడ్ యొక్క అనుబంధ సంస్థ).
- **ప్రధాన ప్రాజెక్టు:** GVK ఎనర్జీ తన అనుబంధ సంస్థ 'AHPL' ద్వారా ఉత్తరాఖండ్‌లోని **శ్రీనగర్‌లో 330 మెగావాట్ల (MW) జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టును (Hydroelectric Power Project)** నిర్వహిస్తోంది.

పరీక్షల దృష్ట్యా తెలుసుకోవాల్సిన కీలక సంస్థలు:

సంస్థ	**ముఖ్యాంశాలు**
CCI (Competition Commission of India)	ఇది ఒక **స్టాట్యుటరీ బాడీ** (Statutory Body). పోటీ చట్టం, 2002 కింద స్థాపించబడింది. మార్కెట్లో ఆరోగ్యకరమైన పోటీని పెంపొందించడం దీని బాధ్యత.
IBC, 2016	దివాలా తీసిన కంపెనీల సమస్యలను నిర్ణీత కాలపరిమితిలో పరిష్కరించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం తెచ్చిన చట్టం.
అదానీ పవర్	ఇది గుజరాత్, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, రాజస్థాన్ వంటి పలు రాష్ట్రాల్లో థర్మల్ పవర్ ప్లాంట్లను నిర్వహిస్తోంది.

విశ్లేషణ (MAINS/INTERVIEW PERSPECTIVE):

1. **కన్సాలిడేషన్:** విద్యుత్ రంగంలో అదానీ గ్రూప్ తన ఉనికిని మరింత బలోపేతం చేసుకుంటోంది.
2. **పునరుత్పాదక ఇంధనం:** థర్మల్ పవర్ రంగంలో బలంగా ఉన్న అదానీ పవర్, ఈ కొనుగోలు ద్వారా జలవిద్యుత్ (Hydroelectric) రంగంలో కూడా తన పోర్ట్‌ఫోలియోను విస్తరించుకుంది.
3. **IBC సక్సెస్:** నష్టాల్లో ఉన్న మౌలిక సదుపాయాల కంపెనీలను IBC ప్రక్రియ ద్వారా పరిష్కరించడం ఆర్థిక వ్యవస్థకు సానుకూల అంశం.

NSIC టెక్నాలజీ కమ్ కామన్ ఫెసిలిటీ సెంటర్ (TCFC) - బెంగళూరు

నేపథ్యం:

కర్ణాటకలోని **పీణ్య (Peenya)** పారిశ్రామిక ప్రాంతంలో 'NSIC టెక్నాలజీ కమ్ కామన్ ఫెసిలిటీ సెంటర్' (TCFC) నిర్మాణానికి శంకుస్థాపన.

ముఖ్యమైన అంశాలు (EXAM POINTS):

- **నిర్వహణ సంస్థ:** నేషనల్ స్మాల్ ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ (**NSIC**). ఇది కేంద్ర MSME మంత్రిత్వ శాఖ మద్దతుతో ఈ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేస్తోంది.
- **ప్రాంతం:** బెంగళూరులోని **పీణ్య పారిశ్రామిక ప్రాంతం**. ఇది ఆసియాలోనే అతిపెద్ద పారిశ్రామిక క్లస్టర్లలో ఒకటి.
- **అంచనా వ్యయం:** సుమారు **₹46 కోట్లు**.
- **ప్రధాన సేవలు:**
  - అడ్వాన్స్‌డ్ మెటీరియల్ టెస్టింగ్ లేబొరేటరీలు.
  - **ఇండస్ట్రీ 4.0** సొల్యూషన్స్ మరియు అడ్వాన్స్‌డ్ డ్రోన్ టెక్నాలజీ.
  - నైపుణ్యాభివృద్ధి (Skilling), ఇంక్యుబేషన్ మరియు ఇండస్ట్రియల్ ఆటోమేషన్ మౌలిక సదుపాయాలు.

పరీక్షల దృష్ట్యా తెలుసుకోవాల్సిన కీలక సంస్థలు/భావనలు:

అంశం	**వివరణ**
NSIC	**National Small Industries Corporation**. ఇది 1955లో స్థాపించబడిన ఒక మినీరత్న ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ. MSMEల వృద్ధికి తోడ్పడటం దీని ప్రధాన లక్ష్యం.
TCFC	**Technology cum Common Facility Centre**. చిన్న పరిశ్రమలు విడివిడిగా ఖరీదైన యంత్రాలను కొనుగోలు చేయలేవు కాబట్టి, ఇటువంటి సెంటర్లు ఉమ్మడి సాంకేతిక సదుపాయాలను అందిస్తాయి.

అంశం	వివరణ
ఇండస్ట్రీ 4.0	కృత్రిమ మేధ (AI), ఇంటర్నెట్ ఆఫ్ థింగ్స్ (IoT), ఆటోమేషన్ వంటి ఆధునిక సాంకేతికతలతో కూడిన నాలుగో పారిశ్రామిక విప్లవం.
పీణ్య (Peenya)	కర్ణాటకలోని ఈ ప్రాంతం MSMEలకు మరియు మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ రంగానికి ప్రధాన కేంద్రం.

వ్యూహాత్మక ప్రాముఖ్యత (SIGNIFICANCE):

1. **సాంకేతికత పెంపు:** MSMEలు గ్లోబల్ మార్కెట్‌లో పోటీ పడటానికి అవసరమైన అత్యాధునిక సాంకేతికతను మరియు టెస్టింగ్ సదుపాయాలను ఈ కేంద్రం అందిస్తుంది.
2. **ఉపాధి కల్పన:** యువతకు ఆధునిక పారిశ్రామిక రంగాలలో (డ్రోన్ టెక్నాలజీ వంటివి) శిక్షణ ఇవ్వడం ద్వారా ఉపాధి అవకాశాలు పెరుగుతాయి.
3. **ఆత్మనిర్భర్ భారత్:** దిగుమతులపై ఆధారపడకుండా, స్వదేశీ తయారీ రంగాన్ని బలోపేతం చేయడంలో ఇది కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది.

త్వరిత పునశ్చరణ (QUICK RECAP FOR MCQS):

1. **NSIC టెక్నాలజీ సెంటర్‌కు ఎక్కడ శంకుస్థాపన చేశారు?** పీణ్య, బెంగళూరు.
2. **ఏ కేంద్ర మంత్రి దీనిని ప్రారంభించారు?** శ్రీ జితన్ రామ్ మాంఝీ (MSME మంత్రి).
3. **ఈ సెంటర్ వ్యయం ఎంత?** ₹46 కోట్లు.
4. **ఏ ఏ ఆధునిక సాంకేతికతలను ఇందులో ప్రవేశపెడుతున్నారు?** ఇండస్ట్రీ 4.0 మరియు డ్రోన్ టెక్నాలజీ.

నేషనల్ ఫ్లోరెన్స్ నైటింగేల్ అవార్డులు - 2026

నేపథ్యం:

అంతర్జాతీయ నర్సుల దినోత్సవం (మే 12) సందర్భంగా భారత రాష్ట్రపతి శ్రీమతి ద్రౌపది ముర్ము, రాష్ట్రపతి భవన్‌లో 2026 సంవత్సరానికి గాను నర్సింగ్ సిబ్బందికి 'నేషనల్ ఫ్లోరెన్స్ నైటింగేల్' అవార్డులను ప్రదానం చేశారు.

ముఖ్యమైన అంశాలు (EXAM POINTS):

- **అవార్డుల ఉద్దేశ్యం:** సమాజానికి నర్సింగ్ సిబ్బంది అందించిన విశిష్ట సేవలను గుర్తించడం.
- **ప్రారంభించిన సంవత్సరం:** 1973.
- **మంత్రిత్వ శాఖ:** కేంద్ర ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ (**Ministry of Health and Family Welfare**).
- **సందర్భం:** మే 12 - **అంతర్జాతీయ నర్సుల దినోత్సవం** (ఫ్లోరెన్స్ నైటింగేల్ జయంతి).

పరీక్షల దృష్ట్యా తెలుసుకోవాల్సిన కీలక అంశాలు:

అంశం	**వివరణ**
ఫ్లోరెన్స్ నైటింగేల్	ఈమెను **'ది లేడీ విత్ ది ల్యాంప్'** అని పిలుస్తారు. ఆధునిక నర్సింగ్ వ్యవస్థకు ఈమె మూలపురుషురాలు.
అవార్డు గ్రహీతలు	నర్సులు, సహాయక నర్సు మిడ్‌వైఫ్‌లు (ANMs), మరియు హెల్త్ విజిటర్స్ ఈ అవార్డుకు అర్హులు.
ప్రధాన ఉద్దేశ్యం	నాణ్యమైన ఆరోగ్య సేవలను అందించడంలో నర్సుల పాత్రను మరియు వారి అంకితభావాన్ని గౌరవించడం.

వ్యూహాత్మక ప్రాముఖ్యత:

1. **ఆరోగ్య రంగం:** ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల నుండి సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రుల వరకు ఆరోగ్య సేవలు అందించడంలో నర్సులు వెన్నెముక వంటి వారు.
2. **మహిళా సాధికారత:** ఈ రంగంలో మెజారిటీ మహిళలు ఉండటంతో, ఇటువంటి అవార్డులు వారి వృత్తిపరమైన గుర్తింపును మరియు గౌరవాన్ని పెంచుతాయి.

త్వరిత పునశ్చరణ (QUICK RECAP FOR MCQS):

1. **నేషనల్ ఫ్లోరెన్స్ నైటింగేల్ అవార్డులను ఏ మంత్రిత్వ శాఖ అందజేస్తుంది?** కేంద్ర ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ.
2. **ఈ అవార్డులను ఏ సంవత్సరంలో స్థాపించారు?** 1973.
3. **అంతర్జాతీయ నర్సుల దినోత్సవాన్ని ఎప్పుడు జరుపుకుంటారు?** మే 12.
4. **ఆధునిక నర్సింగ్‌కు మార్గదర్శిగా ఎవరిని పరిగణిస్తారు?** ఫ్లోరెన్స్ నైటింగేల్.

భారత్ - IFAD: కొత్త దేశవ్యాప్త వ్యూహాత్మక కార్యక్రమం (COSOP 2026-2033)

నేపథ్యం:

భారత ప్రభుత్వం మరియు అంతర్జాతీయ వ్యవసాయ అభివృద్ధి నిధి (IFAD) సంయుక్తంగా **2026 నుండి 2033 వరకు** ఎనిమిదేళ్ల కాలానికి కొత్త 'కంట్రీ స్ట్రాటజిక్ ఆపర్చునిటీస్ ప్రోగ్రామ్' (COSOP)ను న్యూఢిల్లీలో ప్రారంభించాయి.

ముఖ్యమైన అంశాలు (EXAM POINTS):

- **కాలపరిమితి**: 2026 – 2033 (8 ఏళ్లు).
- **లక్ష్యం:** గ్రామీణ ఆదాయాలను పెంచడం, వాతావరణ మార్పులను తట్టుకునే శక్తిని (Resilience) పెంపొందించడం మరియు స్థిరమైన జీవనోపాధి అవకాశాలను విస్తరించడం.
- **అలైన్‌మెంట్:** ఇది భారత ప్రభుత్వ '**వికసిత్ భారత్** @ 2047' విజన్‌కు అనుగుణంగా రూపొందించబడింది.
- **ముఖ్య భాగస్వామ్యం:** ఈ కార్యక్రమంలో భాగంగా **IFAD మరియు NABARD** మధ్య గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడానికి వ్యూహాత్మక ఒప్పందం కుదిరింది.

పరీక్షల దృష్ట్యా తెలుసుకోవాల్సిన కీలక అంశాలు:

అంశం	**వివరణ**
IFAD	**International Fund for Agricultural Development**. ఇది ఐక్యరాజ్యసమితి (UN) యొక్క ప్రత్యేక విభాగం. ప్రధాన కార్యాలయం: **రోమ్, ఇటలీ**.
COSOP వ్యూహం	(i) సామాజిక, ఆర్థిక మరియు వాతావరణ స్థితిస్థాపకత. (ii) గ్లోబల్ సౌత్ దేశాలకు భారతీయ అభివృద్ధి నమూనాలను (Knowledge Sharing) అందించడం.
కీలక వేదికలు	స్వయం సహాయక బృందాలు (SHGs), రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంఘాలు (FPOs) మరియు సహకార సంస్థల ద్వారా ఆర్థిక, సాంకేతిక సేవలను అనుసంధానించడం.
గ్లోబల్ సౌత్	ఆఫ్రికా, ఆగ్నేయాసియా మరియు లాటిన్ అమెరికాలోని అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు భారతదేశం తన డిజిటల్ అగ్రి సర్వీసెస్ మరియు క్లైమేట్-రెసిలెంట్ మోడల్స్ షేర్ చేస్తుంది.

వ్యూహాత్మక ప్రాముఖ్యత:

1. **ఆర్థిక సమ్మిళితం:** SHGల ద్వారా మహిళల ఆర్థిక భాగస్వామ్యాన్ని పెంచడం మరియు ఇ-కామర్స్ అనుసంధానం చేయడం.
2. **వాతావరణ మార్పులు:** వ్యవసాయ రంగాన్ని వాతావరణ మార్పుల నుండి రక్షించే (Climate Resilient) సాంకేతికతలను రైతులకు చేరవేయడం.
3. **నాలెడ్జ్ లీడర్:** గ్రామీణాభివృద్ధిలో భారతదేశాన్ని ఒక ప్రపంచస్థాయి విజ్ఞాన కేంద్రంగా (Knowledge Leader) నిలబెట్టడం.

త్వరిత పునశ్చరణ (QUICK RECAP FOR MCQS):

1. **COSOP 2026-33 ఏ సంస్థల మధ్య ఒప్పందం?** భారత ప్రభుత్వం & IFAD.
2. **IFAD ప్రధాన కార్యాలయం ఎక్కడ ఉంది?** రోమ్, ఇటలీ.
3. **ఇటీవల IFAD దేనితో ఒప్పందం చేసుకుంది?** NABARD.
4. **ఏ విజన్‌లో భాగంగా ఈ వ్యూహాన్ని రూపొందించారు?** వికసిత్ భారత్ @ 2047.

ఔషధ భద్రతపై IPC మరియు రాష్ట్ర ఫార్మసీ కౌన్సిల్‌ల మధ్య ఒప్పందం (2026)

నేపథ్యం:

భారత ప్రభుత్వ ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని **ఇండియన్ ఫార్మాకోపియా కమిషన్ (IPC)**, ఔషధాల భద్రతను పటిష్టం చేయడానికి మరియు ఔషధాల హేతుబద్ధ వినియోగాన్ని (Rational Use) ప్రోత్సహించడానికి మూడు రాష్ట్రాలతో ఒప్పందాలు కుదుర్చుకుంది.

ముఖ్యమైన అంశాలు (EXAM POINTS):

- **ఒప్పందం చేసుకున్న రాష్ట్రాలు:** బీహార్, మహారాష్ట్ర మరియు మిజోరాం.
- **ప్రధాన లక్ష్యం:** ఔషధాల హేతుబద్ధ వినియోగం (Rational Use of Medicines), ఫార్మాకోవిజిలెన్స్ (Pharmacovigilance) మరియు రోగుల భద్రతను మెరుగుపరచడం.
- **NFI ప్రాధాన్యత:** రిజిస్టర్డ్ ఫార్మసిస్ట్‌లందరూ **National Formulary of India (NFI)** ను తప్పనిసరిగా అనుసరించేలా చేయడం.

పరీక్షల దృష్ట్యా తెలుసుకోవాల్సిన కీలక పరిభాష:

పదం/కార్యక్రమం	**వివరణ**
IPC (Indian Pharmacopoeia Commission)	ఇది ఔషధాల నాణ్యతకు ప్రమాణాలను (Pharmacopoeial Standards) నిర్దేశించే కేంద్ర స్వయంప్రతిపత్తి సంస్థ. ప్రధాన కార్యాలయం: **ఘజియాబాద్, ఉత్తరప్రదేశ్**.

పదం/కార్యక్రమం	వివరణ
PvPI	**Pharmacovigilance Programme of India**. ఔషధాల దుష్ప్రభావాలను (ADRs) పర్యవేక్షించే జాతీయ కార్యక్రమం.
ADR Monitoring Centres (AMCs)	ఔషధాల వల్ల కలిగే ప్రతికూల ప్రతిచర్యలను (Adverse Drug Reactions) గుర్తించి రిపోర్ట్ చేసే కేంద్రాలు. ఈ ఒప్పందంతో రాష్ట్రాల్లో వీటి సంఖ్య పెరుగుతుంది.
NFI (National Formulary of India)	క్లినికల్ ప్రాక్టీస్‌లో ఔషధాల సురక్షితమైన మరియు సాక్ష్యాధారిత వినియోగం కోసం రూపొందించిన అధికారిక మార్గదర్శక పత్రం.

వ్యూహాత్మక ప్రాముఖ్యత:

1. **హేతుబద్ధ ఔషధ వినియోగం:** అనవసరమైన మందుల వాడకాన్ని తగ్గించి, సరైన మోతాదులో, అవసరమైన మందులను మాత్రమే వాడేలా ఫార్మసిస్ట్‌లకు శిక్షణ ఇవ్వడం.
2. **PvPI బలోపేతం:** ఆరోగ్య నిపుణులు మరియు ఫార్మసిస్ట్‌లు ADRలను రిపోర్ట్ చేసేలా ప్రోత్సహించడం ద్వారా మెడిసిన్ సేఫ్టీ సర్వైలెన్స్ సిస్టమ్‌ను బలోపేతం చేయడం.
3. **శిక్షణ మరియు అవగాహన:** ఔషధ నియంత్రణ ప్రమాణాలు మరియు రేషనల్ ఫార్మాకోథెరపీపై వర్క్‌షాప్‌లు మరియు నిరంతర విద్య (Continuing Education) అందించడం.

త్వరిత పునశ్చరణ (QUICK RECAP FOR MCQS):

1. **IPC ఇటీవల ఏ మూడు రాష్ట్రాలతో ఒప్పందం చేసుకుంది?** బీహార్, మహారాష్ట్ర, మిజోరాం.
2. **IPC ప్రధాన కార్యాలయం ఎక్కడ ఉంది?** ఘజియాబాద్ (UP).
3. **ఔషధాల దుష్ప్రభావాలను పర్యవేక్షించే కేంద్ర కార్యక్రమం ఏది?** PvPI.
4. **ఆసుపత్రి ఫార్మసీలలో ఏ డాక్యుమెంట్‌ను తప్పనిసరి రిఫరెన్స్‌గా చేయాలని నిర్ణయించారు?** NFI (National Formulary of India).